História slovenského animovaného filmu (v rokoch) :)

Roku 1940 - vznikol Školfilm, ústav pre výrobu a rozširovanie didaktických filmov na slovenských školách. V jeho rámci sa vybudovalo trikové oddelenie vyrábajúce trikové obrazce k rôznym učebným predmetom, grafické fragmenty, titulky a podobne. Tu sa akademický maliar Štefan Cpin (1919-1971) prvýkrát pokúsil o krátke animované etudy, ale bezúspešne. Až príchod mladého absolventa stavebnej priemyslovky, amatérskeho výtvarníka - karikaturistu Viktora Kubala (1923-1997) sa oživil záujem o túto tvorbu. Obstaral si 35 mm kameru a trikový stôl. Kubal sa popri bežnej práci trikára intenzívne venoval štúdiu amerických grotesiek a práci na svojej etude *Únos*.
Roku 1943 - Viktor Kubal dokončil svoj prvý „skutočný" film *Studňa lásky*, ktorý je základným dielom kresleného filmu na Slovensku. Film mal výrazný sociálny a protifašistický akcent a v čase svojho vzniku nemohol ísť do kín.
Neskôr - Viktor Kubal spolu s Vladom Kubenkom (1924-1993) nakrútil agitku proti šmelinárom *Hurá na nich*. Napriek tomu sa nenašli zodpovední pracovníci filmu na Slovensku, ktorí by mali pochopenie pre kreslený film. Následne Kubal znechutený zo služieb filmu odišiel.
Roku 1950 - dôraz na šírenie vedeckých poznatkov prostredníctvom filmu si vynútil vznik Štúdia populárno-vedeckých filmov v Bratislave.
Roku 1952 - v rámci Štúdia populárno-vedeckých filmov vzniklo oddelenie na výrobu kreslených trikov.
Roku 1952, v decemberi - skupina výtvarníkov grafikov a technikov (Bohdan Slávik/1917-1974, Drahomír Mrózek/1922-1979, Vlastimil Herold/1924-2004) sa v liste vedeniu Štúdia bezúspešne uchádza o možnosť spracovávať kreslenú alebo bábkovú etudu začať s krátkymi etudami alebo kreslenými šotmi pre týždenník a čo najskôr siahnuť po rozprávke.
Roku 1955 - mlčanie vedenia Štúdia sa nepodarilo prelomiť ani štyrmi trikovými reklamami Vlastimila Herolda.
Roku 1963 - Viktor Kubal vlastnou kamerou Kinamo začína podomácky kresliť a vyrábať jednoduchú figúrku pána Homa. Súkromne si dal film vyvolať, zostrihal ho a ponúkol vedeniu Spravodajského filmu.
Roku 1964 - výsledkom snaženia Kubala bolo 9 black-outov v Týždni vo filme a ďalšie vstupy do periodiky nazvané *5 krát Viktor Kubal*.
Roku 1964
- aj ďalší pokus v podobe kombinácie kresby a fotografie sa odohral na pôde Spravodajského filmu. Film *Vstupujeme do doby atómovej* vytvorili Leopold Bródy (1926-1980) a Viktor Kubal,
- prichádza tretia vlna priekopníkov slovenského animovaného filmu (absolventi stredných výtvarných škôl) a zjavujú sa aj ďalší nadšenci (bratia Popovičovci - Ivan/1944 a Vladimír/1939). Mladá generácia (tretia vlna) predstúpila pred vedenie Trikového štúdia kolektívnym dielom *Pingvin* (v roku 1965). Neznamenalo to ale blýskanie na nové lepšie časy.
Roku 1965 - v Štúdiu krátkych filmov v Bratislave bola vytvorená Skupina kreslených filmov. K filmu sa po dvadsiatich ako šéf umeleckej skupiny znova vracia Viktor Kubal.
V rokoch 1965-1966 - Viktor Kubal a jeho skupina produkuje filmy: *Čierny a biely*, *Nevera*, *Stromček*, *Zem*.
V rokoch 1966-1969 - za dramatickej spolupráce, lektorskej činnosti a režisérskej účasti českých tvorcov vznikli filmy *Rondo* a *Klobúk tety Kláry*. Honba za seriálovým typom tém sa prejavila u Kubala v dielach *Dita*, *O Janovi* a *Puf a Muf (1, 2, 3)*. Povedľa Kubala dostali príležitosť aj noví začínajúci autori: Veronika Margotsyová (1939), Jaroslava Havettová (1942) a Milan Peťovský (1931-2000).
Roku 1970 - vytvorením filmu Jaroslavy Havettovej a Ivana Popoviča *Socha*, dal slovenský animovaný film po prvý raz najavo, že sa vyvíja všestranne a s okruhom výrazných talentov. Na Vysokej škole výtvarných umení sa u profesora J. Chovana začal prednášať animovaný film.
V rokoch 1970-1974
- po reorganizácii Trikového štúdia odišla skupina pracovníkov do animovaného filmu a do jeho služieb sa vrátil Vlastimil Herold,
- televízne šttúdium v Bratislave zriadilo vlastnú výrobňu kreslených filmov,
- veľký úspech dosiahol Viktor Kubal seriálom *O Petrovi* a filmami s obľúbeným *Jankom Hraškom*,
- v detskej skupine na Kolibe realizovali Milan Peťovský a Jozef Povrazník (1943) seriál poľovníckych rozprávok s názvom *Pes a ...* ,
- na televíznej obrazovke sa objavil Povrazníkov seriál *O Vrtkovi*, M. Trajterovej *O baranovi Mariánovi a ovečke Evičke*, Heroldova *Trénovaná myš*, O Potrokovej *Morské rozprávky*,
- nové cesty a možnosti zvládnuté na profesionálnej úrovni v bábkových filmoch *Špacúr* a *Na špagáte* ukázal pôvodne amatér Jaroslav Zahradník (1938-1973).
Roku 1974
- Heraldovo *Reporelo* s hudbou Eugena Suchoňa (1908-1993) a výtvarnou predlohou Ľudovíta Fullu (1902-1980) bolo doteraz najnáročnejšou výtvarnou úlohou,

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

- Kubalov film *Šach* otvoril novú vývojovú etapu jeho jeho tvorby. Rozjímanie o cite a rozume nad jednou šachovou partiou prekvapuje nielen hĺbou myšlienky, pregnantnosťou výpovede ale i šokujúcim záverom,
- moderné rozprávky: Kubenkove *Tri barančeky*, Vejchodskej *Dážďovka a kohút*, Peťovského a Vicelovej *Jablko* a Popovičovi *Pampulóni* získali odcenenia na špecializovaných festivaloch v zahraničí,
- Kubalove snaženie o spoločenskú satiru mohli diváci vidieť vo filmoch *Prezent*, *Jedináčik*, *Kino* a *Rebrík*.
- bol natočený prvý slovenský celovečerný kreslený film Viktora Kubala *Zbojník Jurko*.

V polovici 70. rokov - nové trendy a inklinácia ku kombinovanému umeniu sa prejavila vo filme Ivana Popoviča *Narodeniny 2001*, fotoanimovanom filme Heleny Slavíkovej-Rabarovej (1943) *Slncová panna*, Františka Jurišiča (1942) v rozprávkach vytvorených v keramickej hline a Dagmar Bučanovej (1929) reliéfnych rozprávkach. Ivan Popovič režíroval prvý slovenský bábkový film *Strážca sen*.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania